

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5Csp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221200237
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Rebej
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8221200237.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom Mgr. Marekom Rebejom v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, 043 29 Košice, IČO: 31 701 914, právne zastúpeného: JUDr. Peter Frajt, advokát, s.r.o., so sídlom Garbiarska 5, 040 01 Košice, IČO: 47 240 369 proti žalovanej: X.C. O., Z.. XX.XX.XXXX, B. C. XX, XXX XX U., o zaplatenie 60,90 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 60,90 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 Eur od 11.02.2020 do zaplatenia, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 1,50 Eur, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98,42 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 01.02.2021 žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 60,90 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 60,90 Eur od 11.02.2020 do zaplatenia, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 2,00 Eur a nahradiť trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalovaná sa pri cestovaní dopravným prostriedkom (autobusom) žalobcu dňa 10.02.2020 nepreukázala platným cestovným lístkom. Žalobca (kontrolný pracovník) jej preto v súlade s § 12 a § 14 zákona 56/2012 Z.z. (o cestnej doprave) resp. § 8 zákona 514/2009 Z.z. (o doprave na dráhach) a v súlade s platným Prepravným poriadkom a Tarifou DPMK, a.s. uložil zaplatiť cestovné 0,90 Eur a sankčnú úhradu (prirážku) pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom 60,00 Eur, spolu vo výške 60,90 Eur. Žalovaná túto sumu napriek písomnej upomienke dodnes neuhradila.

2. Vo veci bol tunajším súdom dňa 08.03.2021 vydaný platobný rozkaz č.k. 5Csp/10/2021-21, ktorým sa žalobe v celom rozsahu vyhovel. Tento platobný rozkaz bol uznesením zo dňa 08.06.2021 č.k. 5Csp/10/2021-36 postupom podľa § 266 ods. 3 C.s.p. zrušený z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť žalovanej do vlastných rúk.

3. Súdu sa postupom podľa § 106 ods. 1 písm. a) C.s.p. nepodarilo doručiť žalobu žalovanej na adresu evidovanú v Registri obyvateľov Slovenskej republiky a zároveň podľa § 116 ods. 1 C.s.p. sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt žalovanej, preto postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. súd zverejnil dňa 09.06.2021 oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu, pričom po 15 dňoch od zverejnenia sa žaloba považuje za doručenu, a to aj vtedy, ak sa žalovaná o tom nedozvedela. Oznámenie o podanej žalobe bolo zvesené z úradnej tabule a z webovej stránky tunajšieho súdu dňa 25.06.2021. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

4. Súd vec prejednal v súlade s ust. § 297 písm. b) C.s.p. bez nariadenia pojednávania, keďže predmetom sporu bola otázka jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán neboli sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,00 Eur.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu, hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok, výzvy k úhrade pohľadávky, fotokópie obálky poštovej zásielky, ako aj ostatným spisovým materiálom, na základe ktorých zistil tento skutkový stav:

6. Z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok *. XXXXXX, variabilný symbol XXXX, zo dňa 10.02.2020 vyplýva, že dňa 10.02.2020 v čase o 11,53 hod. na linke č. 10 č. voza 4723, cestovala žalovaná dopravným prostriedkom Dopravného podniku mesta Košice, akciová spoločnosť na úseku zastávok SOŠ A - Krajský súd bez platného cestovného lístka, o čom bolo prepravným kontrolórom dopravcu spísané hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok.

7. Z Výzvy k úhrade pohľadávky zo dňa 17.02.2020 vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú, aby v lehote 20 dní od doručenia výzvy uhradila sumu 62,90 Eur pozostávajúcu z cestovného 0,90 Eur, úhrady 60,00 Eur, ostatných nákladov 2,00 Eur, keďže pri kontrole cestovných lístkov prepravný kontrolór žalobcu zistil, že u seba nemá platný cestovný lístok. Preto jej v súlade so zmluvou o preprave osôb (§760 Občianskeho zákonníka v platnom znení), ako aj s Prepravným poriadkom DPMK, a.s. pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu, následne vznikla povinnosť zaplatiť cestovné a úhradu (pokutu), ktoré doposiaľ nezaplatila. Z výzvy vyplýva, že k priestupku došlo dňa 10.02.2020, v čase 11:53, na linke 10. Z fotokópie poštovej obálky vyplýva, že zásielka bola daná na poštovú prepravu dňa 18.02.2020, poštovné bolo vo výške 1,50 Eur, pričom predmetná výzva bola žalovanej doručovaná na adresu 086 02 Cigelfka 18. Zásielku si žalovaná v odbernej lehote neprevzala.

8. Podľa Časti C. Cestovné lístky, ich platnosť a sadzby Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu s účinnosťou od 01.09.2019 vyplýva, že sadzba základného cestovného lístka s platnosťou 30 min. bola vo výške 0,90 Eur.

9. Podľa Časti F. Cestovanie bez platného cestovného lístka Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu s účinnosťou od 01.09.2019 vyplýva, že výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je stanovená vo výške 60,00 Eur.

10. Podľa § 760 Občianskeho zákonníka, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas.

11. Podľa § 772 Občianskeho zákonníka, podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

12. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, dopravca je pred začatím prepravy a počas nej oprávnený prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, revízora alebo zamestnanca povereného organizáciou prepravy (ďalej len "dispečer") dávať pokyny a príkazy cestujúcim na účel zaistenia ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ktorí sú povinní ich uposlúchnuť.

13. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný

- a) správať sa tak, aby neohrozil bezpečnosť prepravy, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodil autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečistil autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,
- b) poslúchnuť pokyn alebo príkaz člena osádky autobusu alebo iného oprávneného zamestnanca dopravcu na zaistenie bezpečnosti cestujúcich a bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,
- c) nastúpiť do autobusu a vystúpiť z neho na zastávke, keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastúpiť alebo vystúpiť mimo zastávky možno len na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,

d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

14. Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

15. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, povinnosť poskytnúť identifikačné údaje v rozsahu podľa odseku 2 sa vzťahuje aj na cestujúceho, ktorý poškodil alebo znečistil autobus a nezaplatil na mieste paušálnu sumu náhrady škody alebo náhradu za vyčistenie autobusu.

16. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, potvrdením o uzatvorení zmluvy o preprave osôb a o zaplatení cestovného je cestovný lístok v papierovej podobe alebo v elektronickej podobe. Cestovný lístok v papierovej podobe obsahuje obchodné meno dopravcu, jeho identifikačné číslo a daňové identifikačné číslo, druh cestovného lístka, čas jeho platnosti, prevádzkový rozsah a sumu zaplateného cestovného. Ďalšie údaje, ako aj tvar cestovného lístka a spôsob jeho vydávania podrobnejšie určí prepravný poriadok po zohľadnení predpisov o účtovníctve a o dani z pridanej hodnoty.

17. Podľa § 16 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na jednu prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho vo vyznačenom časovom období platnosti cestovného lístka na opakované prepravy všetkými spojmi jednej autobusovej linky; v mestskom dopravnom systéme alebo v integrovanom dopravnom systéme aj viacerými alebo všetkými linkami dopravného systému.

18. Podľa § 16 ods. 3 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, jednorazový cestovný lístok je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok alebo jednorazový cestovný lístok vyhotovený na meno a priezvisko cestujúceho je neprenosný.

19. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný

- a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,
- b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,
- c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

20. Podľa § 16 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

21. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, tarifa upravuje

- a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim,
- b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom,
- c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim,
- d) ceny za prepravu autobusových zásielok,
- e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a
- f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú.

22. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

23. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, dopravca je povinný zverejniť tarifu na svojom webovom sídle a zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje sprístupnili verejnosti v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v priestoroch autobusovej stanice a v autobusoch, a aby osádka autobusu a revízori boli schopní informovať cestujúcich o sadzbách a ostatných cenách pred začatím prepravy a počas nej.

24. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

27. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia a opísaný zistený skutkový stav má súd za to, že medzi žalobcom ako dopravcom a žalovanou ako cestujúcou bola dňa 10.02.2020 v zmysle § 760 a nasl. Občianskeho zákonníka uzatvorená ústna zmluva o preprave osôb, na základe ktorej žalovanej vzniklo právo za určené cestovné použiť dopravný prostriedok žalobcu, aby ju prepravil na miesto určenia riadne a včas. V zmysle zákona č. 56/2012 Z.z., § 772 Občianskeho zákonníka v spojení s tarifou žalobcu vznikla žalovanej uzatvorením zmluvy o preprave osôb povinnosť zaplatiť žalobcovi základné cestovné vo výške 0,90 Eur, pričom bola povinná na výzvu revízora sa preukázať platným cestovným lístkom. Keďže žalovaná cestovala dopravným prostriedkom žalobcu dňa 10.02.2020 v čase o 11.53 hod. na linke č. 10, č. voza 4723 na úseku zastávok SOŠ A - Krajský bez platného cestovného lístka vo výške 0,90 Eur, tak za toto porušenie tarifných a prepravných podmienok žalobcu je žalovaná v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení a tarify žalobcu povinná zaplatiť základné cestovné vo výške 0,90 Eur a sankčnú úhradu vo výške 60,00 Eur, t.j. spolu 60,90 Eur.

28. Žalovaná uvedenú sumu žalobcovi doposiaľ neuhradila, preto s poukazom na zistený skutkový stav a citované zákonné ustanovenia súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 60,90 Eur. Zároveň súd postupom podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z.z. priznal žalobcovi aj ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 Eur od 11.02.2020 do zaplatenia. V zmysle citovaných ustanovení bola žalovaná povinná zaplatiť základné cestovné a sankčnú úhradu na mieste, t.j. pri zistení porušenia tarifných a prepravných podmienok dňa 10.02.2020 nastala splatnosť pohľadávky, preto odo dňa nasledujúceho po splatnosti sa žalovaná dostala do omeškania.

29. Ďalej si žalobca v žalobnom návrhu uplatnil voči žalovanej poštovné vo výške 2,00 Eur, titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V tejto časti súd žalobe čiastočne vyhovel a to v rozsahu o zaplatenie sumy 1,50 Eur. Z fotokópie poštovej zásielky predloženej žalobcom, ktorou doručoval žalovanej výzvu k zaplateniu, mal súd za preukázané, že poštovné predstavovalo iba výšku 1,50 Eur. Vzhľadom k uvedenému súd priznal žalobcovi sumu 1,50 Eur ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky a v prevyšujúcej časti o zaplatenie nákladov vo výške 0,50 Eur žalobu zamietol ako nedôvodnú.

30. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal zaplatenia sumy 62,90 Eur (0,90 + 60,00 + 2,00), pričom úspech mal v časti o zaplatenie sumy 60,90 Eur, t.j. v rozsahu 99,21 % a neúspech v rozsahu 0,79 %

(0,50 Eur). V zmysle § 255 ods. 1, 2 C.s.p. pomerne úspešnejšiemu žalobcovi súd postupom podľa § 262 ods. 1 C.s.p. priznal voči žalovanej nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 98,42 % (99,21 % - 0,79 %). O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bardejov, v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Podľa ust. § 365 ods.1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).